

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

תוכן

- א. פירקן והכניסן לתוך ביתו פסק עד שלא מרד אין שניהן יכולין לחזור בהן מרד עד שלא פסק שניהן יכולין לחזור בהן.....1
- ב. ומדכליו דמוכר ברשות לוקח לא קנה כליו דלוקח נמי ברשות מוכר לא קנה ... כליו של אדם קונה לו בכל מקום ... לאתויי רשות מוכר ... דא"ל זיל קני.....2
- ג. נכסים שיש להן אחריות נקנין בכסף ובשטר ובחזקה.....4
- ד. ושאיין להן אחריות אין נקנין אלא במשיכה.....4
- ה. דברים שדרבן להגביה בהגבהה אין במשיכה לא.....5
- ו. הגונב כיס בשבת חייב שכבר נתחייב בגניבה קודם שיבא לידי איסור שבת היה מגרר ויוצא מגרר ויוצא פטור שהרי איסור שבת וגניבה באין.....6
- ז. המוכר פירות לחבירו משך ולא מדד קני ... בשליפי רברבי ... הלוקח פשתן מחבירו לא קנה עד שיטלטלנו ממקום זה למקום אחר ... שאני פשתן דמשתמיט.....7
- ח. בהמה גסה נקנית במסירה ... בהמה דקה במשיכה.....8
- ט. כור בשלשים אני מוכר לך יכול לחזור בו אפילו בסאה האחרונה כור בשלשים סאה בסלע אני מוכר לך ראשון ראשון קנה ת"ש אם היתה מדה של אחד מהן ראשון ראשון קנה ואף על גב דלא נתמלאה המדה.....10
- י. כגון דאמר ליה הין בשנים עשר סלעים לוג בסלע אני מוכר ... שנתות היו בהין ה"ג שנתות היו במדות.....12

דף פו.

א. פירקן והכניסן לתוך ביתו פסק עד שלא מדד אין שניהן יכולין לחזור בהן מרד עד שלא פסק שניהן יכולין לחזור בהן

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

אין הרשות קונה¹ ולא הכלי ולא משיכה ולא הגבהה אלא אם כן פסק תחלה המדה בכך וכך, אבל כל זמן שלא פסק אין לו שום צד שיקנה בו, שכל זמן שלא פסק לא סמכה דעת שניהם שמא לא יסכימו על הסכום ויתבטל המקח.

וזה דוקא כשלא נתן מעות, אבל כשנתן מעות מסתמא חשיב כפסק כשער השוק².

ואם המקח דבר שדמיו קצובים אף על פי שלא פסק קנה³, שמה יפסוק ודמיו הם קצובים, וכן אם אמר ליה הרני מוכר לך כפי מה שישומו ג' אפילו אין דמיו קצובים דסמך דעתיה על השלשה שישומהו.

היו הפירות בסימטא או בחצר של שניהם, או אפילו שהיו ברשות לוקח והם בכליו של מוכר, אם קבל עליו המוכר למכור והתחיל למדוד לתוך כליו של מוכר, יתבאר להלן שתלוי בהתנסחות המוכר ביחס לאופן המכירה.

**ג. ומדנליו דמוכר ברשות לוקח לא קנה כליו דלוקח נמי
ברשות מוכר לא קנה ... כליו של אדם קונה לו בכל
מקום ... לאתויי רשות מוכר דא"ל זיל קני**

¹ שו"ע ונו"כ ר ז

² בשו"ת אגרות משה חו"מ סימן נא

³ ונחלקו הראשונים בפירוש הך דדמיו קצובין, שהרשב"ם פירש שדרך ליתן חפץ זה בכך וכך, ונראה כונתו שבעיר מוכרים חפץ זה בכך וכך, ולשיטתו אף על פי שלא דיברו ביניהם על דמי המקח, מסתמא סומכים על מקח שבעיר, אבל הרמב"ן והרשב"א כתבו שבאופן זה לא מיקרי דמיו קצובין, אא"כ קצב המוכר דמי מקח זה, או שקצין דמים לכל מי שבא ליקח כלי כזה, וכתב הסמ"ע שהרמב"ם מפרש כפירוש רשב"ם, ונראה מדבריו שמפרש גם בדברי המחבר להלכה כפירוש זה, ונראה פשוט שאם רשום המחיר על החפץ, לכו"ע חשיב כקצוב מפי המוכר, ועוד נראה שאם הוא דבר שיש פיקוח על מחירו, ג"כ חשיב לכו"ע כפיסוק דמים, ולאידך גיסא, אם הוא דבר שיש שמוכרים כך ויש מוכרים כך, אף על פי שההפרש אינו אלא בסכום קטן, לכו"ע לא חשיב כפיסוק דמים. ועי' שו"ע סימן רכא סעיף א ובמ"ש בפרק ג, ועי' שו"ת הקרי לב חו"מ סימן קמח. פתחי חושן חלק ח פרק א הערה ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

כבר התבאר לעיל דף פה. שכלי קונה⁴ בסימטא או בחצר של שניהם, אבל לא ברה"ר ולא ברשות מוכר, וכן ברשות שאינה של שניהם, שהרי אין לו רשות להניח⁵ שם כליו.

ואין כלי קונה ברה"ר ולא⁶ ברשות מוכר⁷ וכן ברשות שאינה של שניהם, שהרי אין לו רשות להניח⁸ שם כליו, אלא אם כן יגביה שהגבהה קונה בכל מקום⁹ או שימשוך למקום שקונה בו במשיכה¹⁰, כגון שהיה מונח ברה"ר או ברשות המוכר ומשכו לסימטא, כיון שמשכו והוציאו מרשות הרבים שהיה מונח בו, והכניסו לסימטא, א"צ שימשוך בסימטא כדי כולו, אלא כיון שהכניס מקצתו¹¹ לסימטא קנה.

⁴ שו"ע ונו"כ ר ג

⁵ כתב בפעמו"ז בשם משפטים ישרים שאם סייע לו להכניס בכליו של לוקח, קנה עכ"פ למי שפרע, דומיא דרושם שהוא סימן שהוא שלו, כמ"ש בפרקי מדין סימומתא.

⁶ וכתב הסמ"ע דמ"ש השו"ע בפשיטות דכליו של לוקח ברשות מוכר לא קנה, אינו אלא לשיטת הרי"ף והרמב"ם שסתמו דכליו של לוקח ברשות מוכר הוא בעיא דאיפשיטא דלא קנה, וה"ה בכליו של מוכר ברשות לוקח לא קנה, כמ"ש להלן, משום דס"ל שאינו קונה אלא בשגם הכלי וגם הרשות הם שלו. אבל כשאחד מהם של מוכר לא קנה, אבל דעת הרא"ש דגם כליו של לוקח ברשות מוכר, וגם כליו של מוכר ברשות לוקח הוא בעיא דלא איפשיטא, דמספקא לן אם הכלי בטל לגבי הרשות או לא, ולמעשה בשניהם לא קנה, דכל ספק בקנין אינו קונה במקום חזקת מרא קמא, כמו שנתבאר בכמה מקומות, אלא שמ"מ יש נ"מ כמ"ש הטור בשם הרמ"ה שאם קנה אותו לוקח אצל אותו מוכר שני חפצים, שהאחד היה בכליו של לוקח ברשות מוכר והשני היה כליו של מוכר ברשות לוקח, יכול הלוקח להוציא ממנו מקח אחד ממ"נ, אלא שיד מוכר על העליונה לתת לו איזה חפץ שירצה, ע"י בבי" ובפרישה באריכות בביאור שיטת הרי"ף, וע"י בשו"ע אהע"ז סימן קלט ובב"ש שם ס"ק יד ובט"ז שם

⁷ ובמשפ"ש כתב בשם התו"ח לע"ז דף עא שאם מחזיק הכלי באויר לכו"ע גם כליו של לוקח ברשות מוכר קנה.

⁸ כתב בפעמו"ז בשם משפטים ישרים שאם סייע לו להכניס בכליו של לוקח, קנה עכ"פ למי שפרע, דומיא דרושם שהוא סימן שהוא שלו, כמ"ש בפרקי מדין סימומתא.

⁹ שו"ע ונו"כ קצו ב, ופירש הסמ"ע דאף ברה"ר או ברשות מוכר, מ"מ כשהוא בידו הרי הוא מביאו לרשותו, דכל מה שביד האדם הרי הוא כמונח בביתו, וכתב בקצה"ח שמצינו גם הגבהה מכחו ולא בא לידו וקונה ומ"מ קונה אף ברה"ר, אף על גב דליכא סברת הסמ"ע, שכך תיקנו חכמים, ובחידושי הרשב"א קידושין דף כו הקשה בהגבהה מכחו והוא באויר ברשות מוכר אמאי מהני, הרי סופו לגוח בקרקע שהוא חצרו של מוכר, והרי הוא כמונח, וצ"ע דא"כ גם ברשות שאינו של מוכר נימא דהוי כמונח.

¹⁰ שו"ע ונו"כ קצה יד

¹¹ ומ"מ צריך שימשכנו כולו ממקומו, ומשמע מדברי הסמ"ע שם ובסק"ו שאם היה מונח מתחלה מקצתו ברה"ר ומקצתו בסימטא, צריך שימשוך בסימטא כדי כולו, שהרי צריך למושכו כולו ממקום שהיה מונח, ומשמע מדבריו שצריך שיוציאו כולו מרה"ר, ובמשפט שלום הביא מדברי שו"ת בית אפרים או"ח סימן לו שהשיג על הסמ"ע וסובר שגם אם נשאר מקצתו ברה"ר קנה, וע"י אור שמח פ"ד מה' מכירה ה"ד.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטלי' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

אמר לו המקנה¹² לך וקנה בכלי זה, קונה בכליו המונחים ברשות מוכר אבל ברה"ר לא מהני אמירת המוכר שיוכל לקנות בכליו, ויש אומרים¹³ שאם נתן לו המוכר בפירוש רשות להניח כליו, קנה אף על פי שלא אמר לו לך וקנה.

ג. נכסים שיש להן אחריות נקנין בכסף ובשטר ובחזקה

כבר התבאר במסכת קידושין דף כו. ולעיל דף הא. שקרקע¹⁴ נקנית בכסף, בשטר, בחזקה, בקנין סודר¹⁵.

קנין כסף¹⁶ קונה בקרקע קנין גמור¹⁷, ובמקום שדרך לכתוב שטר אינו קונה עד שיכתוב שטר.

ד. ושאינן להן אחריות אינן נקנין אלא במשיכה

¹² שו"ע ונו"כ שם

¹³ במור כתב הטעם דבאמירת המוכר מהני דכיון דאמר ליה הכי חשבינן כאילו נתן לו רשות להניח שם הכלי, והו"ל כליו של לוקח ברשות לוקח, ובשם הרמ"ה כתב דוקא כשאמר לו זיל קני, דגלי דעתיה דכי יהב ליה רשות לאנוחי התם, אדעתא למיקני הוא דיהיב ליה, אבל אי לא אמר, אף על גב דיהיב ליה רשותא לאנוחי שם לא קנה, וסיים הטור שאין כן דעת הר"י הלוי (מיגאש) שכתב שאם קנה כלי מהמוכר ואח"כ הניחו ברשות מוכר, קונה לו מה שבתוכו דהוי כאילו השאיל לו והסכים הב"ח לדברי הר"י מיגש ודלא כהרמ"ה, שכן משמע גם בתוס' ורשב"ם, וגם הש"ך סק"ז הסכים לדעת הב"ח ודלא כהבד"ה. ובנה"מ סק"ח העלה דהעיקר כהרמ"ה, וביאר באריכות טעמו,

¹⁴ שו"ע ונו"כ חו"מ קצ א

¹⁵ אבל אינה נקנית במשיכה אפילו במקום שאפשר במשיכה כגון זרעים שבעציץ נקוב כמבואר בנתיה"מ ריש קצו

¹⁶ שו"ע ונו"כ קצ א

¹⁷ ובשו"ע לא הוזכר כאן ענין אמירה אם צריך שיאמר הלוקח או המוכר שהקנין נעשה ע"י נתינת הכסף, וכ"כ בערוה"ש גבי ק"ס וחליפין שוה בשוה שא"צ אמירה, ומ"מ פשוט שצריך איזה מו"מ ביניהם בענין המקח, ובד"ג כלל פט סימן ג משמע דגם בנתינה מלוקח למוכר צריך אמירה, אלא שאין נ"מ אם אמר המוכר שדי מכורה לך או שאמר הלוקח שרך קנויה לי, עיין שם, וכן כתב בכנה"ג,

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

עוד התבאר בקידושין שם שמטלטלין נקנין¹⁸ במשיכה¹⁹ או בהגבהה²⁰, ובקנין סודר²¹, ובאגב קרקע²² ובקנין חצר²³, חוץ ממטבע שאינו נקנה בקנין סודר.

ה. דברים שדרכנו להגביה בהגבהה אין במשיכה לא

עוד התבאר במסכת כתובות דף לא. וקידושין דף כה: שמישיכה אינו קונה אלא דבר שאין דרכו להגביה²⁴, והגבהה קונה אף דבר שאין דרכו להגביה²⁵.

¹⁸ שו"ע ונו"כ שם קצה א

¹⁹ כתב בנה"מ שם סק"א שבמקום דלא שייך מעות, כגון במתנה, או שמגבהו בחובו וכן בהפקר, קונה במשיכה דבר תורה, אבל במקום דשייך נתינת מעות אינו קונה מן התורה רק במעות, ומשיכה אינו אלא מדרבנן (עי' ש"ך סימן ר סוף סק"ה שכתב דמשיכה דאורייתא, וכתב במשפ"ש דאפשר דאיירי במתנה), ובחידושי רעק"א הביא מחלוקת הראשונים בזה, וכתב בפת"ש סק"א בשם דגומ"ר שלפ"ו אם קנה חפץ במשיכה וקידש בו אשה ובא אחר וקידשה, צריכה גט משניהם, דלחומרא לא עקרו דבר תורה דמשיכה לא קניא, והפת"ש כתב שאין הדבר כן, ואם קנה במשיכה יכול לקדש בו מן התורה, עיין שם,

²⁰ ונראה דהגבהה ומסירה דינם כמשיכה, וכ"כ באמרי בינה קונטרס הקנינים דהגבהה אינה אלא מדרבנן, ותמה על המשובב נתיבות בסימן עב שכתב דהגבהה מן התורה, ומסתבר דה"ה מסירה, פתחי חושן חלק ח פרק ב הערה כה. ועי' קצה"ה סק"א שהביא מדברי הרמב"ן דמתנה אינו נקנה דבר תורה אלא בחליפין או בחצירו או באגב (עי' מ"ב סימן תרנח סק"י), ותמה דלפ"ו משמע דגם יד אינו קונה, וא"כ איך קונה בחצירו שהוא מדין יד, ואפילו למ"ד חצר משום שליחות, הרי במקום שאינו קונה מדין ידו מודה דלא קני בקנין חצר, עיין שם שנשאר בצ"ע, ועי' שד"ח כללים מערכת מ' כלל פא בדין משיכה במתנה, ובמניח מצוה שלו כתב דמה"ת אינו קונה במטלטלין אלא בכסף או בקנין סודר (וכן חליפין שוה בשוה), וכל שאר הקנינים אינם אלא מדרבנן, ובדעת הרמב"ן מצדד לומר דידו קונה מה"ת, עיין שם, ובהתן סופר שער המקנה סימן א מוכיח מדברי הרמב"ן דקנין אגב הוא מדאורייתא, דאל"כ לא יועיל גם קנין סודר, דבמה יקנה המקנה את הסודר, אם לא בקנין אגב.

²¹ שו"ע ונו"כ שם קצה א

²² שו"ע ונו"כ רב א

²³ שו"ע ונו"כ קצה ה וסימן ר אונם נקנים בקנין סיטומתא, כמ"ש בשו"ע סימן רא סעיף א. ובמשפט שלום סוף סימן קצה כתב בשם שו"ת מהר"ם אלשיך סימן י דכלי אינו נקנה בחזקה במה שהניח הפציו בתוכה, שאין קנין חזקה במטלטלין, עיין שם, ועי' תוס' בכורות דף יג ד"ה מיד.

²⁴ בשער משפט תמה כשנתן מעות ומשך, כיון שמשך מרשות מוכר תו ליכא למיחש לשמא יאמר נשרפו חטיף, א"כ יקנה בתורת כסף, אף על פי שדרכו להגביה, ובשו"ע משמע דבכל אופן אינו קונה, ותירץ דצ"ל דמשום לא פלוג הוא, ועי' שו"ת בית יצחק או"ח סימן קו, ומצדד לומר שאם נתן כסף ואח"כ משך קנה אף בדבר שדרכו להגביה, עיין שם במעמו, ועי' מנחת פתים.

²⁵ שו"ע שם סעיף א וסעיף ד, ועי' אור שמח פ"א מה' מכירה ה"ד.

ופשוט שבמשיכה ובהגבהה צריך לעשות הקנין בכל חלק וחלק, וכמ"ש הרמ"א בסימן קצו סעיף ד גבי ספר אחד החלוק לשנים, שאם משך החצי לא קנה חציו השני, ולא דמי למשכוכית או אפשר דבהמות, וכ"ש בחפצים שאין להם שייכות זה לזה (עי' פרק יג הערה מד), ובערוה"ש סימן רג סעיף כד כתב בשם הלח"מ פ"ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ו. הגונב כיס בשבת חייב שכבר נתחייב בגניבה קודם שיבא לידי איסור שבת היה מגרר ויוצא מגרר ויוצא פטור שהרי איסור שבת וגניבה באין

כבר התבאר במסכת שבת דף צא: שכלל הוא בידינו "קים ליה בדרבה מיניה". כלומר אדם שעשה מעשה אחד שחייבים עליו שני עונשים, מענישים אותו בעונש החמור בלבד ולפיכך יש גנב שפטור מלשלם, ואיזה זה כשבא עם חיוב התשלומין חיוב מיתה, כגון הגונב תיק²⁶ בשבת על ידי שנורר אותו על הקרקע ומוציאו מרשות הבעלים וכשהגיע למפתן הדלת הניח לחפץ ליפול לתוך ידו, שהיתה מונחת מתחת לגובה מפתן הדלת, ובתוך ג' טפחים מקרקע רשות הרבים, ומיד אבד לו התיק, וכגון שהשליכו לנהר, הרי זה חייב מיתה ובשוגג חייב הטאת, ופטור מתשלומין, שאיסור שבת ואיסור גניבה והיזק באים כאחד. שהרי ידו היא ברשותו וקנאה לו להתחייב בגנבה, על אף שלא הגביה, וג"כ היא כרה"ר כיון שהיא בתוך ג' לרה"ר, ועשה הנחה ברשות הרבים שחייב עליה בשבת.

אבל אם גנב כיס בשבת והגביהו שם ברשות היחיד, ואחר כך הוציאו לרשות הרבים והשליכו לנהר, או שידו שבה קיבל את החפץ היתה רחוקה ממפתן הדלת חייב לשלם, שהרי נתחייב באיסור גניבה קודם שהוציא, שהגבהה קונה בכל מקום, קודם שיתחייב באיסור סקילה.

וכן המושך מרשות בעלים לרשות הרבים, ולא הגביהו או לא הניחו ליפול מהמפתן כנזכר, וכגון שהיה גובה המפתן שוה לרשות הרבים, לא קנאה במשיכה, שמשיכה אינו קונה כי אם בסימטא או בחצר של שניהן, או ברשותו וכן כל כיוצא בזה. וא"כ אינו חייב משום גניבה אלא כשיגביה, וחיוב שבת התחייב כבר כשנח ברשות הרבים.

ממכירה שלדעת הרשב"א והר"ן אם נתכוין לקנות הכל במשיכת מקצת קנה הכל, וגבי פרה וטלה איירי שמשך לשם הליפין ולא לשם קנין, אבל לדעת הרא"ש והטור לא קנה אלא כשימושך הכל, ולא דמי לכסף שקונה במקצת כסף, דבכסף ראוי לחול על כל חלק שדה, עיין שם, ועי' פרק ב הערה ד שגם הר"ף בתשובה כתב שאינו קונה במשיכה במקצת, ודעת רב האי שקונה השאר, ועי' פרק א הערה יד בדין משך יותר ממה שרוצה לקנות.

²⁶ שו"ע ונו"ח חו"מ שני א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ואפילו אם היה מגררו כנוזר, אם הוא בעין, הנגזל בא ונוטל את שלו²⁷. אבל אם אבדו אחר כך י"א שחייב, שכל זמן שהחפץ בעין ברשות בעליו הוא, ולא חל על הגנב חיוב תשלומין, עד שאיבדו או שברו, ומכיון שלא בא עליו חיוב מיתה וחיוב תשלומין יחד, חייב. וי"א שפטור שהרי בזמן שחיוב המיתה חל עליו, מיד קנאו לחייב אותו לכשיאבד וממילא חיוב התשלומין לכשאבד חל מלמפרע ביחד עם חיוב המיתה ופטור²⁸.

דף פו:

**ז. המונר פירות לחבירו משך ולא מדד קני ... בשליפי
רברבי ... הלוקח פשתן מחבירו לא קנה עד שיטלטלנו
ממקום זה למקום אחר ... שאני פשתן דמשתמיט**

כבר התבאר לעיל דף פד: מכיון שהתבאר שרק בדברים שקשה לעשות בהם הגבהה תיקנו חכמים שיקנה במשיכה²⁹, לפיכך י"א³⁰ שמשוי גדול של פשתן או של עצים אף על פי שאין אדם יכול להגביהו מחמת כובדו, נקרא דבר שדרך להגביהו, שאפשר לחתוך האגד ולהגביה כל עין ועין לבדו, ואינו

²⁷ עיין בקצוה"ח שניא ס"ק ג אינו מחויב בהשבה כמו בעלמא דגנב וגזלן מתחייבין בהשבה דכתיב (ויקרא ה, כג) והשיב את הגזילה שעל חיוב ההשבה אמרינן קלב"מ אך מ"מ לא קנאו שהרי הוא בעין. ועיי"ש בנתה"מ ס"ק א שהגדר הוא שאין הבי"ד יכול לכופף הנזלן לקיים השבה, רק הנגזל בא ונוטל שלו

²⁸ בקצוה"ח שם ס"ק ב הביא שבש"ך (שם סק"א) כתב להקשות על הדיעה הראשונה המחייבת וז"ל, צ"ע מנ"ל הא, ובטור (סעיף ב') ליתיה כן אלא במחירת משום דמיד שיוצא ממחירת תו לא מיחייב מיתה, אבל הכא יש לומר כיון דעדיין עומד בחיוב מיתה דשבת פטור כשאבדו עכ"ל. וכן כתב בדרישה (ובפרישה שם) דהר"ר ישעיה (פסקי הרי"ד סנהדרין שם ד"ה אמר רבא, הובא בטור שם) אינו חולק אלא במחירת אבל בשבת מודה דפטור כיון דעדיין עומד בחיוב מיתה ע"ש. ואינו נראה דודאי מי שחילל שבת ואח"כ שיבר כלים לכ"ע חייב אף על גב דעדיין עומד בחיוב מיתה, כיון דחיוב מיתה שנתחייב כבר עברה, ומשנה שלימה פ"ק דערכין דף (ו') [ו'] (ע"ב) היוצא ליהרג והזיק חייב לשלם, הרי דחיוב מיתה אינו פוטר אלא בשעת מעשה ולא אח"כ. אלא טעמא דהר"ר ישעיה דס"ל כשיטת הרמב"ן דמדינא לא קני כשהוא בעין ומש"ה חייב על שעת שבירה והזיק, ובסמ"ע (סק"ה) כתב טעמייהו שאם אינו בעין בכל ענין פטור, דמיד שהוציא הכיס חייב במיתה ולא פקע מיניה האיסור ותו לא חל עליה חיוב ממון כיון דהוא חייב מיתה דקים ליה בדרכה מיניה עכ"ל. ולדבריו אם שיבר כלים אחרים נמי פטור. ולענ"ד אינו נראה כמ"ש ממשנה דיוצא ליהרג והזיק חייב, אלא טעמא דפטרי משום דכבר קנה אותו מדינא אפילו בעינא

²⁹ שו"ע ונו"כ שם קצח א

³⁰ דעת המחבר שם כדעת הרמב"ם דשאני פשתן דמשתמיט ודרכן הוא להתירו ולהגביהו אגד אגד וכזה פירשו רוב המפרשים ז"ל

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

נקנה במשיכה. ויש אומרים³¹ שאפילו משוי של עצים ופשתן יש בהם טורח להתירו, ולא הטריחוהו חכמים ונקנה ג"כ במשיכה.

ואין נקרא דבר שאין דרכו להגביה אלא כגון משאוי של פלפלין או אגוזים ושקדים וכיוצא בהן וגדול שאין אחד מהם יכול להגביהו, ואם יתירוהו יהיה טורח גדול, וכיון שטורח להתירו ולהגביהו אחד אחד והוא משא כבד ואי אפשר בהגבהה נקנה במשיכה.

ח. בהמה גסה נקנית במסירה ... בהמה דקה במשיכה

כבר התבאר במסכת קידושין דף כב: ודף כה: וב"ק דף יא: שבהמה בין דקה ובין גסה נקנית במשיכה³², ויש אומרים שבהמה גסה נקנית אף במסירה, ויש אומרים שאף בהמה דקה נקנית במסירה³³.

יש אומרים³⁴ שדבר כבד מאד שאי אפשר ליחיד למשכו נקנה גם במסירה.

³¹ דעת הרמ"א שם. כפי רשב"ם שם וכן לפי ר"ח שהביאו רשב"ם והסכים הרמב"ן לפי ר"ח ולכן לא כ' בהג"ה פשתן שנראה שהביא דעת ר"ח. ביאור הגר"א שם ג

³² שו"ע ונו"כ חו"מ קצו א, וא"צ להגביה, לפי שאין דרך להגביה, ופשוט שנקנה גם בהגבהה, כמו בשאר דברים שאין דרך להגביה, ובמאירי קידושין (דף כה) כתב שגדיים ומלאים וכן אווזים ותרנגולים אינם נקנים אלא בהגבהה, שכן דרכן להגביה. כתב בפעמו"ז שאם מסר לו הרסן, ואח"כ שלא בפני המוכר משך הלוקח את הבהמה, קנה במשיכה זו, אף על פי שלא אמר לו משוך וקני, דמסירת הרסן הוי כמסירת מפתח דמהני בחזקה אף שלא בפניו. בחידושי רעק"א ציין לדברי הנ"י בפ"ק דב"מ שפירש בהך איבעיא (דף ט ע"ב) דמשוך בהמה זו וקני בלים שעליה, דאיבעיא להו אם בהמה כפותה נקנית במשיכה ע"י גרירה, כיון שאין דרך לעשות כן, ולא איפשיטא האיבעיא, וכתב רעק"א שמדברי הרא"ש והטור בסימן רב משמע דפשיטא ליה שקונה ע"י משיכת בהמה כפותה, ועי' אבן האזל פ"ב מה' מכירה ה"ה, ועי' שדי"ח כללים מערכת ע' כלל סב שדן אם עובר נקנה במשיכת האם.

³³ שתי הדעות ברמ"א שם ומבואר בדברי הסמ"ע דדוקא במקומות שאינו יכול לקנות במשיכה, לא הטריחוהו חז"ל ותיקנו שיקנה במסירה, ודוקא בבהמה ובספינה תיקנו מסירה.

³⁴ כן משמע בשו"ע שם קצח ז גבי ספינה מלשון הרמב"ם שסיים וכן כל כיוצא בזה, וכ"כ הטור בשם הרמ"ה, וכ"כ המאירי בב"ב פ' הספינה, אבל דעת התוס' והרא"ש דרך בע"ח וספינה נקנים במסירה, דמסירה דידהו הוי כמשיכה שבנענוע כל דהו הולכת מכחו, ולכן אפילו לא הלכה כלל קנה, אבל שאר מטלטלין לא מהני מסירה, עיין שם. וצ"ע איזה מסירה שייך במטלטלין כבדים, דבשלמא בבהמה שאוחזו ברגלה או בשאר מקומות דהוי תפיסה, וכן בשאוחזו בחבל הספינה, אבל במה שנוגע באבן גדולה או משא כבד מאי מסירה איכא, וצ"ע, ועי' סמ"ע סימן רנ ס"ק טו שכתב דאע"פ דלא מהני מסירה כי אם בספינה ובע"ח, היינו דוקא בעין מסירת אפשר, אבל מסירה גמורה מהני, וצ"ל דאיירי במסירה שאין בה משיכה ולא קנין ידו, דאל"ה אמאי קרי ליה מסירה, וצ"ע. עי' באמרי בינה קונטרס הקנינים סימן ז שהאריך לדון בדברים שדרכם במשיכה או בהגבהה אם נקנים במסירה, והביא מדברי הרמ"ה שאם מסרם המקנה לידו קונה אף במסירה, עיין שם באריכות. פתחי חושן שם הערה ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

קנין משיכה³⁵ בבהמה הוא ע"י שמושכה והלכה או שרכב³⁶ עליה והלכה, או שקרא לה ובאה³⁷, או שהכניסה במקל ורצתה לפניו או שהנהיגה בקול³⁸, כיון שעקרה יד ורגל³⁹ קנה.

מסירה בבהמה היא שאחזה הלוקח ברגלה, בשערה, באוכף שעליה, במשוי שעליה, ברסן שבפיה או בזוג שבצוארה⁴⁰, ונחלקו הפוסקים אם צריך שימסור לו המוכר מיד ליד⁴¹.

³⁵ שו"ע ונו"כ שם ג

³⁶ והסמ"ע כתב שזה כדעת הרי"ף והרמב"ם, אבל דעת הרא"ש והטור שאינו קונה ברכיבה עד שינהיגה ברגליו (בב"י הביא בשם רבינו ירוחם דאשה אין דרכה להנהיג וקונה ברכיבה בלבד, והב"י חולק עליו), וכתב הב"י שגם לדעת הרמב"ם בעינין שתלך (ומיהו בעקירת יד ורגל סגי), ואף על פי שאינה הולכת מחמת הנהגתו, ואילו לדעת הרא"ש והטור בעינין שתלך מחמת הנהגתו, ועי' נה"מ סק"א (ודן שם אם קונה בקנין ד"א), אבל רוכב לבר ואינה מהלכת לא קנה. פתחי חושן חלק ח פרקו הערה כט

³⁷ עי' לעיל פתחי חושן שם הערה יט מדברי הקצה"ח והנה"מ בסימן רעג אם משיכה מכחו חשיב משיכה, ודעת הנה"מ דלא חשיב משיכה, ולא דמי לקורא לה והיא באה שעשה מעשה בשעת הקנין אבל אם אינו עושה מעשה בשעת הקנין אינו אלא גורם.

³⁸ וכתב הסמ"ע דהיינו כדעת הרי"ף והרמ"ה, אבל הרא"ש והטור ס"ל דחמור וגמל אינו קונה בהנהגה, משום דבגמרא (ב"מ דף ט ע"א) אמרו בהני איכא חד צד דלא קני, והיינו אותו שאין דרכו בכך, ומספקא לו איזה אינו קונה, ולכן במכר ומתנה אינו קונה לא בגמל ולא בחמור בהנהגה, דאוקי ממונא בחזקת מרא קמא, אבל במציאה והפקד דליכא מרא קמא, אין מוציאים מיד המחזיק, אבל הר"ן בסוגיא דקני בהמה וכלים שעליה כתב דמשיכה שהיא ספיקא דדינא קנה, דהוי כתופס ברשות, עיין שם, ומה נכלל בכלל הנהגה, עיין פתחי חושן שם הערה ל שלכאורה נראה, דקאי רק אהנהיגה בקול, דבאידיך הרי תניא בהדיא בפ"ק דקידושין (דף כב ע"ב) דהוי בכלל משיכה, וכן משמע בהגר"א, ובמאירי בפ"ק דב"מ משמע דגם הכישה במקל בכלל הנהגה, וכ"כ הב"י בבד"ה, ולכאורה מלשון הרמב"ם והשו"ע אפשר לדייק דגם קורא לה ובאה בכלל הנהגה, ופשמות לשון משיכה נראה שהאדם הולך לפני הבהמה ומושכה, והנהגה שהולך אחריה ומנהיגה, וצ"ע.

³⁹ דסני בעקירת יד ורגל, לאפוקי משאר משיכה דבעינין עקירת כולה, דבעקירת יד ורגל ודאי תעקור כולה.

⁴⁰ וצ"ע שלא הזכיר הטור והרמ"א פרטי דין מסירה.

⁴¹ בשו"ע סימן קצח סעיף ח כתב שא"צ שימסרנו, אלא כיון שאחזו בה הלוקח במצות המוכר קנה, ובב"י הביא דעת כמה ראשונים דלא קנה אלא כשמסר לו המוכר מיד ליד, ולכאורה נראה שאף לדעת הפוסקים שא"צ מסירה מיד ליד, מ"מ צריך אמירת המוכר, וכמ"ש הרשב"ם במצות המוכר, ואפשר דאף בפניו בעינין אמירה, ולפי"ז לא דמי ממש למשיכה והגבהה דבפניו א"צ שיאמר לו, וצ"ע. ועיין פתחי חושן שם הערה לב שכתב ועדיין לא מצאתי מה הסברא של קנין מסירה, דהיינו שאוחזו ברגל הבהמה או במשאה, מבלי שינהיגה, ואפילו לדעת הפוסקים שמוסר לו מיד ליד, איך מוסר לו אחיזה בגוף הבהמה, וכ"ש לדעת הפוסקים שאפילו בלא מסירה, ואפשר שבזמנם היה זה מעין קנין, ופשוט שבשאר מטלטלין לא שייך קנין מסירה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

משיכה אינו קונה אלא דבר שאין דרכו להגביה⁴², והגבהה קונה אף דבר שאין דרכו להגביה⁴³.

**ט. כור בשלשים אני מוכר לך יכול לחזור בו אפילו בסאה
האחרונה כור בשלשים סאה בסלע אני מוכר לך ראשון
ראשון קנה ת"ש אם היתה מדה של אחד מהן ראשון
ראשון קנה ואף על גב דלא נתמלאה המדה**

כבר התבאר במסכת ב"מ דף קב: שכל שלא נגמר הדבר בקניין⁴⁴, אף על פי שפסקו הדמים, ואפילו העיד עליו בעדים שמוכר או לוקח, אינו כלום ושניהם יכולים לחזור⁴⁵, עד שיגמר כל דבר ודבר לפי קנינו.

גם כשעשה קניין⁴⁶ המועיל אינו קונה א"כ פסקו תחלה דמי המקח, אבל כל זמן שלא פסק אין לו שום צד שיקנה בו⁴⁷, דכל זמן שלא פסק לא סמכה דעת שניהם, שמא לא יסכימו על הסכום.

⁴² בשער משפט תמה כשנתן מעות ומשך, כיון שמשך מרשות מוכר תו ליכא למיחש לשמא יאמר נשרפו חטיף, א"כ יקנה בתורת כסף, אף על פי שדרכו להגביה, ובשו"ע משמע דבכל אופן אינו קונה, ותירץ דצ"ל דמשום לא פלוג הוא, ועי' שו"ת בית יצחק או"ח סימן קו, ומצדד לומר שאם נתן כסף ואח"כ משך קנה אף בדבר שדרכו להגביה, עיין שם בטעמו, ועי' מנחת פתים.

⁴³ שו"ע שם סעיף א וסעיף ד, ועי' אור שמח פ"א מה' מכירה ה"ד.

ופשוט שבמשיכה ובהגבהה צריך לעשות הקנין בכל חלק וחלק, וכמ"ש הרמ"א בסימן קצו סעיף ד גבי ספר אחד החלוק לשנים, שאם משך החצי לא קנה חציו השני, ולא דמי למשכוכית או אפסר דבהמות, וכ"ש בחפצים שאין להם שייכות זה לזה (עי' פרק יג הערה מד), ובערוה"ש סימן רג סעיף כד כתב בשם הלח"מ פ"ה ממכירה שלדעת הרשב"א והר"ן אם נתכוין לקנות הכל במשיכת מקצת קנה הכל, וגבי פרה וטלה איירי שמשך לשם חליפין ולא לשם קנין, אבל לדעת הרא"ש והטור לא קנה אלא כשימשוך הכל, ולא דמי לכסף שקונה במקצת כסף, דבכסף ראוי לחול על כל חלק שדה, עיין שם, ועי' פרק ב הערה ד שגם הרי"ף בתשובה כתב שאינו קונה במשיכה במקצת, ודעת רב האי שקונה השאר, ועי' פרק א הערה יד בדין משך יותר ממה שרוצה לקנות.

⁴⁴ שו"ע נו"כ קפט א

⁴⁵ ואף על פי שנתבאר לעיל שיש בו משום מחוסר אמנה, אין זה אלא איסור גברא שאסור לו לחזור, אבל לגבי החפץ אין דין מחוסר אמנה עושה שום צד קנין, ואפילו במקום שיש מי שפרע, נראה שמעיקר הדין כל שאינו קנין גמור, אינו חל על החפץ כי אם על האדם החוזר

⁴⁶ שו"ע נו"כ ר ז

⁴⁷ ונראה דמ"ש הטור דכ"ז שלא פסק אין לו שום צד שיקנה בו, בא לומר שאפילו פסקו אח"כ הדמים, אין הקנין שנעשה תחלה מועיל למפרע, וכ"כ הרמב"ם בפ"ד מה' מכירה הלכה יא ויב, וכתב שם וה"ה בשאר

תרומות והנצחות | בנק הדואר | ת"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

אם המקח דבר שדמיו קצובים, אף על פי שלא פסק קנה שמכיון שדמי המקח קצובים סמכה דעתם⁴⁸. וכן אם אמר המוכר הריני מוכר לך חפץ זה כפי מה שישומו שלושה אנשים, הרי זה כפיסוק דמים.

ודוקא כשלא נתן מעות, אבל כשנתן מעות מסתמא חשיב כפסק כשער השוק, וקנה⁴⁹.

בדברים הצריכים מדידה, יש לפעמים שהמדידה מעכבת הקנין אפילו לאחר פיסוק דמים⁵⁰.

במקום שיש קפידא שלא למכור רק מקח שלם, ועשה קנין בחלק מן המקח, לא קנה עד שיעשה קנין⁵¹ בכל המקח.

דברים שקונים בהם את המטלטלין שצריך לקנות אחר שיפסוק דמים, וכ"כ המאירי בביאור המשנה בפ' הספינה (ב"ב דף פד ע"ב), ומפרט שם כל קניני מטלטלין, שוב ראיתי בשו"ת מהרש"ם ח"ז סימן קכא שדן אם מהני פיסוק דמים אח"כ שיחול הקנין למפרע, ונראה מדבריו דבקנין כסף ושטר שמועיל לאחר זמן אפשר שמועיל גם פיסוק דמים אח"כ (וכ"ש בחצר שקונה לאחר פיסוק דמים כדמוכח בסימן ר סעיף ה ובסמ"ע שם), אבל בקנין משיכה או קנין סודר דכלה קנינו אינו מועיל, עיין שם, ופשוט שאם הסכימו כשער השוק חשיב פיסוק דמים, וכתב במשפ"ש בשם מהרי"ט שאפילו קבעו כפי השער שבעיר אחרת. פתחי הושן חלק ה פרק א הערה ח

⁴⁸ ונחלקו הראשונים בפירוש הך דדמיו קצובין, שהרשב"ם פירש שדרך ליתן חפץ זה בכך וכך, ונראה כונתו שבעיר מוכרים חפץ זה בכך וכך, ולשיטתו אף על פי שלא דיברו ביניהם על דמי המקח, מסתמא סומכים על מקח שבעיר, אבל הרמב"ן והרשב"א כתבו שבאופן זה לא מיקרי דמיו קצובין, אא"כ קצב המוכר דמי מקח זה, או שקצין דמים לכל מי שבא ליקח כלי כזה, וכתב הסמ"ע שהרמב"ם מפרש כפירוש רשב"ם, ונראה מדבריו שמפרש גם בדברי המחבר להלכה כפירוש זה, ועי' פרק יג הערה מה, ונראה פשוט שאם רשום המחיר על החפץ, לכו"ע חשיב כקצוב מפי המוכר, ועוד נראה שאם הוא דבר שיש פיקוח על מחירו, ג"כ חשיב לכו"ע כפיסוק דמים, ולאידך גיסא, אם הוא דבר שיש שמוכרים כך ויש מוכרים כך, אף על פי שההפרש אינו אלא בסכום קטן, לכו"ע לא חשיב כפיסוק דמים

⁴⁹ בשו"ת אגרות משה חו"מ סימן נא

⁵⁰ פתחי הושן שם סעיף ו

⁵¹ עי' רמ"א סימן ר סעיף ז, גבי כור בשלושים, דכיון דמקפיד על מכירת כל הכור אינו קונה אפילו במשיכה או הגבהה עד שיגמור כל הכור, וכן הוא ברשב"ם בסוגיא בהדיא (עי' פרק ח סעיף יד שהבאתי דבריו), והוכיח כן מהא דחמור בפרה וטלה, ולכאורה נראה שלדעת המחבר בסימן ר שם אה"נ דמהני קנין אפילו בדבר שיש בו קפידא על כל המקח, ואפשר שלא חלק אלא גבי כור וסאה, שגם סאה הוא מקח עכ"פ, אבל בדבר שאין לו מקח כלל לחלק אחד בלי החלק השני, כגון מכונה מורכבת מחלקים, אפשר שגם המחבר מודה. ובמהני"א ה' קנין משיכה סימן א הביא דברי הרשב"ם וכתב דדוקא כשגילה המוכר דעתו שרוצה למכור כור שלם, ולכן לא הזכיר מדת סאה, אבל כשאינו מקפיד על זה, שמוכר לכל מי שחפץ הן רב הן מעט, אף על פי שאמרו כור בשלשים ראשון ראשון קנה, ובסיכום הלכה זו כתב המחנ"א בנדון דידיה בראובן שקנה מסוחר ק' אמה של בגד בכך וכך, ומשך מקצת, וקודם שהספיק למשוך הכל חזר בו המוכר, שלסברת הרשב"ם והרא"ש והנ"י קנה הלוקח אותו מקצת שמשך, שהרי לא גילה המוכר דעתו שאינו חפץ למכור פחות מק' אמה, אלא שהלוקח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ביצד, המוכר לחבירו כור פירות, ופסק עמו דמי המקח ואמר לו כור פירות בשלשים סלע אני מוכר לך, אם היה בסימטא או ברשות שניהם ומדד לתוך כליו של לוקח, או אפילו ברשות לוקח אבל מדד לכליו של מוכר, יכולים שניהם לחזור כל זמן שלא גמר למדוד כל הכור, ויש אומרים שאפילו מדד לכליו של לוקח ברשות לוקח, ואפילו משך או הגביה כל מדה שגמר למדוד, אינו קונה עד שיגמור למדוד כל הכור.

י. כגון דאמר ליה הין בשנים עשר סלעים לוג בסלע אני מוכר ... שנתות היו בהין ה"נ שנתות היו במדות

כבר התבאר לעיל דף פה. שהמוכר לחבירו⁵² פירות או משקין ומודד במדה גדולה כגון ליטר שיש בה רשמים למדות קטנות, כגון מידות מ"ל והיתה המדה של אחד מהם⁵³, אם פסק על מדה גדולה אינו קונה עד שתתמלא כל

ביקש כן, ועוד הרי הוא מוכר לכל אחד מעט או הרבה, ולענין דמי המקח, אם יש לו שער קבוע בין למעט ובין להרבה, יכול גם הלוקח לומר אני רוצה יותר ממה שמשכתי, ואם המוכר חזר בו יכול לומר במקח של ק' אמה אני חפץ, ואם הוא דבר כשמוכרים הרבה מוזילים קצת, אין הלוקח יכול לחזור בו ולומר שאינו חפץ רק במקצת המקח במחיר זה, אבל אם המוכר חזר מהשאר, מסיק המחנ"א שאף בזה הדין עם הלוקח, ונטול המקצת שמשך בשער הזול, עיין שם, ועי' בנה"מ ס"ק יב והבאתי דבריו בפרק ז' הערה מו, ועי' הגהות הכמ"ש סימן קצו סעיף ד, הבאתי מדברי המשפ"ש וסיכום ההלכה. כתב בשו"ת מהרש"ם ח"ב סימן רטז במי שמכר כו"ב מדות דבש ולא היה יכול לספק כל המקח, שמבלי השקו"ט בדין מקח שלם אני רוצה, אם הקנין היה בסיטומתא, חייב לתת לו כל מה שפסק עמו, כיון שעשו ע"ד המנהג, וכן הוא מנהג הסוחרים, עיין שם, ועי' דבריו ח"ו סימן רכג.

⁵² שו"ע ונו"כ ר י

⁵³ וכן הוא ברמב"ם, ולכאורה קאי על לוקח ומוכר, והראב"ד בהשגות הגיה דקאי על מדה של לוקח, וכתב המ"מ דהראב"ד סובר דדוקא בכליו של לוקח ברשות לוקח קנה, אבל בכליו של מוכר לא קנה, ותמה המ"מ על סברת הרמב"ם איך יקנה בכליו של מוכר, והרי שנינו מדד ולא משך לא קנה, ועיי"ש במ"מ ובלח"מ הקשה דא"כ בכליו של לוקח אמאי בעינן הגיע לרושם, הרי גבי סאה בסלע אמרינן ראשון ראשון קנה אפילו לא נתמלאה המדה, ותירץ בדוחק דאח"ג, ורק במדה דמוכר בעינן הגיע לרושם, ובכסף משנה שם כתב בתירוץ ראשון דאיירי גם במדה של מוכר, ואפ"ה קנה בהגיע לרושם משום דרשמים עדיפי מנתמלאה המדה, ובתירוץ שני כתב דאיירי דוקא במדה של לוקח, ולאפוקי במדה של סרסור, שלא קנה בהגיע לרושם אלא בנתמלאה המדה. והטור כתב דדוקא במדה של לוקח קנה בהגיע לרושם, אבל במדה של מוכר לא קנה אפילו בנתמלאה עד שיערה אותה, וכ"כ הרמ"א שם בלשון יש אומרים, וביאר הסמ"ע (על פי דברי הנה"מ ס"ק מז) דהמחבר ס"ל דשל אחד מהם כונתו בין של לוקח ובין של מוכר, ולא תקשה למה לא יקנה בכליו של לוקח, משום דאיירי שהמוכר מודד במדה של לוקח, אבל אינו מערה לרשות או לכלי של לוקח, אלא שוב לכליו של מוכר, ולכן אינו קונה במדידה בכליו, משום שאין המוכר מתכוין להקנות לו במדידה זו, אבל אם מודד לכלי של לוקח שישאר שם או לערות משם לרשות לוקח, אה"נ שקונה במדידה זו, וכל זה לדעת הרי"ף והרמב"ם שבסעיף ה, אבל הרמ"א מגיה ויש אומרים שבמדה של מוכר לא קנה עד שיערה, משום דס"ל כשאר מפרשים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

המדה, ואם פסק על מדות קטנות, והגיע לרושם של המדה הקטנה הרי כל רושם כמדה בפני עצמה.

היה המוכר מודד⁵⁴ במדה של סרסור או של אדם אחר שהשאל להם כלי המדה⁵⁵, במקום שכליו של לוקח קונים לו, עד שלא נתמלאה המדה הרי הם ברשות מוכר, ומשנתמלאה המדה הרי הם ברשות לוקח⁵⁶. שמכיון דמשאל להם למדידה זו, הרי דעתו של משאל שערך שלא נגמרה המדידה יהא שאול למוכר וחשוב ככלי של מוכר, ומשנתמלאה המדה יהא שאול ללוקח עד שיערה הפירות לכליו או לרשותו.

שם דכליו של מוכר לא קנה אפילו אמר לו זיל קני, וכ"ש במדידה, אבל כשיערה לרשות או לכלי של לוקח קנה לכו"ע, עיין שם, ופשוט דעירו לסימטא ע"ג קרקע לא קנה, כמ"ש הט"ז.

⁵⁴ שו"ע ונו"כ שם ט

⁵⁵ פירש הט"ז דאיירי שהשאל לשניהם לשם מדידה, אבל אם השאל המדה למוכר סתם, והמוכר הודיע לו שרוצה למדוד בה ללוקח, לא חשיב כשאלה אלא למוכר בלבד.

⁵⁶ וכתב בנה"מ חידושים ס"ק כט דאיירי כשאמר כור בשלשים ולא מדד כל הכור, דאילו אמר סאה בסלע הרי ס"ל להמחבר דקנה במדידה עד הרושם אפילו בכליו של מוכר ברשות לוקח, עיין שם, ולכאורה לא איירי כאן ברשמים, וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

